

**ÇARŞAMBA 2. EL MOTORLU
TAŞITLARIN TİCARETİ RAPORU
ÇARŞAMBA TİCARET VE SANAYİ ODASI**

1.01.2020

İçindekiler

1.	İkinci el motorlu kara taşıtlarının ticareti hakkında yönetmeliğin kapsamı nedir?	3
2.	Hangi işlemler ikinci el motorlu kara taşıtı ticareti hakkında yönetmeliğin kapsamı dışındadır?	3
3.	İkinci el motorlu kara taşıtının tanımı nedir?	3
4.	İkinci el motorlu kara taşıtı ticaretinin tanımı nedir?	3
5.	İkinci el motorlu kara taşıtı ticaretini kimler yapabilir? Arızı olarak yapılan kara taşıtı satış işlemlerinin ticaret faaliyet sayılmasının sınırı var mıdır?	3
6.	Vekalet ile yapılan satışlar sınırı takılır mı?.....	4
7.	Yetki belgesinin tanımı nedir?	4
8.	Yetki belgesi nereden alınır?	4
9.	Yetki belgesinin süresi var mıdır?	4
10.	Yetki belgesi verilmesi aşamasında şirketlerde aranan şartlar nelerdir?.....	4
11.	Yetki belgesi kişi adına mı işletme adına mı düzenlenmektedir?.....	4
12.	Hâlihazırda taşınmaz ticaretiyle iştigal edenlerin ne zamana kadar yetki belgesi alması gerekmektedir	4
13.	Yetki Belgesi olmadan işlem yapabilir mi?	4
14.	Yetki Belgesine satışın hangi aşamalarında ihtiyaç olacaktır?.....	4
15.	Yetki Belgesinin KDV açısından bir avantajı var mıdır?	5
16.	İkinci el motorlu kara taşıtlarının ticareti hakkında yönetmelik nakit satış bedeline ilişkin düzenleme içeriyor mu?.....	5
17.	İkinci el motorlu kara taşıtı ticaretiyle iştigal eden işletmelerde alım ve satım işlerinde kimler istihdam edilebilir?	5
18.	Mesleki yeterlilik belgesinin tanımı nedir?.....	5
19.	İkinci el motorlu kara taşıtı ticaretiyle iştigal eden işletmeler mesleki yeterlilik belgesine sahip olmayan kişileri istihdam edebilir mi?	5
İkinci El Motorlu Kara Taşıtlarının Ticareti Hakkında Yönetmelik		5
FAALİYETLERİMİZ.....		8

İkinci El Motorlu Kara Taşıtlarının Ticareti

Tüm dünyayı etkisi altına alan korona virüs salgını nedeniyle fabrikaların üretime arama vermesi sonucunda “0” araç üretimi azaldı/neredeyse durma noktasına geldi. “Yeni normal” olarak tanımlanan bu dönemde fabrikalar tekrar üretime başladı ancak salgın öncesindeki siparişlerin teslim edilememesi, bankaların uygun faiz oranları ile taşıt kredisi vermesi sonrasında yeni taleplerin artması nedeni ile “0” araçların teslim sürelerinde aksaklıklar ve ertelemeler meydana geldi.

Kısa süre içerisinde “0” aracı teslim alamayacağını öğrenen kişiler ikinci el araçlara yöneldi bunun sonucunda ise ikinci el araç fiyatlarında yüksek artışlar meydana geldi. Öyle ki “0” araç teslim tarihlerinin en az 2 ay sonraya verilmesi nedeni ile ikinci el araç fiyatlarının “0” araç fiyatlarının üstünde olduğu durumlar ile dahi karşılaşılır olundu. Yukarıda bahsedilen durumlar nedeni ile ikinci el araç ticaretinin gündemde olduğu bugünlerde 31.08.2020 tarihi itibarı ile yetki belgesi olmayan gerçek ve tüzel kişilerin ikinci el ticareti yapmasını zorlaştıran düzenleme olan İkinci El Motorlu Kara Taşıtları Ticareti Yönetmeliği’ni soru - cevap şeklinde inceleyerek vergisel sonuçlarına bakalım.

1. İkinci el motorlu kara taşıtlarının ticareti hakkında yönetmeliğin kapsamı nedir?

Gerçek veya tüzel kişi tacirler ile esnaf ve sanatkârların ikinci el motorlu kara taşıtı ticareti faaliyetlerini, yetki belgesinin verilmesi, yenilenmesi ve iptaline ilişkin usul ve esasları, ikinci el motorlu kara taşıtı ticaretiyle iştigal eden işletmelerin yükümlülüklerini kapsar.

2. Hangi işlemler ikinci el motorlu kara taşıtı ticareti hakkında yönetmeliğin kapsamı dışındadır?

İkinci el motorlu kara taşıtı ticaretiyle iştigal eden işletmelerin kendi aralarındaki satışlar ile motorlu kara taşıtı kiralama faaliyetinde bulunan işletmeler tarafından en az bir yıl süreyle kiralanan taşıtların bu işletmelerce satışı yönetmeliğin kapsamı dışındadır.

3. İkinci el motorlu kara taşıtının tanımı nedir?

Trafik siciline tescilli olan motosiklet, otomobil, arazi taşıtı, otobüs, kamyonet, kamyon ve lastik tekerlekli traktör niteliğindeki taşıtlardır.

4. İkinci el motorlu kara taşıtı ticaretinin tanımı nedir?

Doğrudan veya aracılık yapılmak suretiyle gerçekleştirilen ikinci el motorlu kara taşıtının satışı ve pazarlanmasıyla ilgili faaliyetler bütünüdür.

5. İkinci el motorlu kara taşıtı ticaretini kimler yapabilir? Arızı olarak yapılan kara taşıtı satış işlemlerinin ticaret faaliyet sayılmasının sınırı var mıdır?

İkinci el motorlu kara taşıtı ticareti, yetki belgesine sahip işletmeler tarafından yapılır. Bir takvim yılı içinde doğrudan veya aracılık yapılmak suretiyle gerçekleştirilen üçten fazla ikinci el motorlu kara taşıtı satışı, aksi Ticaret Bakanlığınca tespit edilmedikçe ikinci el motorlu kara taşıtı ticareti olarak kabul edilecektir. Gelir idaresinin konuya ilişkin görüşü ise, bir takvim yılı içerisinde birden fazla kez

tekrarlanan veya birden fazla takvim yılında tekrarlanan işlemlerde devamlılık olduğunu varsaymakta olup ticari kazanç yönünden mükellefiyetin tesis edilmesi gerektiği yönündedir.

6. Vekalet ile yapılan satışlar sınıra takılır mı?

Vekaleten yapılan satışlarda sınırın hesaplanmasında dikkate alınacaktır.

7. Yetki belgesinin tanımı nedir?

İkinci el motorlu kara taşıtı ticaretiyle iştigal edilebilmesi için ticari işletmeler ile esnaf ve sanatkâr işletmeleri adına düzenlenen belge.

8. Yetki belgesi nereden alınır?

İkinci el motorlu kara taşıtı ticaretiyle iştigal eden işletmenin bulunduğu yerdeki ticaret il müdürlüğü tarafından Bilgi Sistemi üzerinden verilir, yenilenir ve iptal edilir.

9. Yetki belgesinin süresi var mıdır?

Yetki belgeleri yönetmelik kapsamında iptal edilmedikçe geçerliliğini koruyacak olup yönetmelikte yapılan son değişiklik ile süre sınırı kaldırılmıştır.

10. Yetki belgesi verilmesi aşamasında şirketlerde aranan şartlar nelerdir?

- Meslek odasına kayıtlı olunması,
- Gelir veya kurumlar vergisi mükellefi olunması,
- İş yeri açma ve çalışma ruhsatının bulunması,
- Meslek odası ve vergi kayıtları ile iş yeri açma ve çalışma ruhsatındaki iştigal konuları arasında ikinci el motorlu kara taşıtı ticareti faaliyetinin bulunması,
- Motorlu kara taşıtları alım satım sorumlularının yönetmelikte belirtilen şartları taşıması,
- Motorlu kara taşıtları alım satım sorumlularından en az birinin Seviye 5 mesleki yeterlilik belgesine sahip olması,

11. Yetki belgesi kişi adına mı işletme adına mı düzenlenmektedir?

Yetki belgesi işletme adına düzenlenecek olup tüzel kişi tacirlerin birden fazla ikinci el motorlu kara taşıtı ticareti yapılan işletmesi (Şube, merkez vb.) olması durumunda her bir işletme için ayrı ayrı yetki belgesi alınması gerekmektedir.

12. Hâlihazırda taşınmaz ticaretiyle iştigal edenlerin ne zamana kadar yetki belgesi alması gerekmektedir?

Hâlihazırda ikinci el motorlu kara taşıtı ticaretiyle iştigal eden gerçek veya tüzel kişi tacirler ile esnaf ve sanatkârların 31 Ağustos 2020 tarihine kadar yetki belgesi alması gerekmektedir.

13. Yetki Belgesi olmadan işlem yapabilir mi?

31 Ağustos 2020'den sonra yetki belgesi olmayan gerçek veya tüzel kişi tacirler ile esnaf ve sanatkârlar ikinci el motorlu kara taşıtı ticareti yapamayacaklardır.

14. Yetki Belgesine satışın hangi aşamalarında ihtiyaç olacaktır?

Yetki belgesi numarasının ekspertiz raporunun düzenlenmesi sırasında ekspertiz işletmesine ve satış sırasında noterliğe beyan edilmesi gerekmektedir. Ayrıca İnternet ortamında ikinci el motorlu kara

taşıtı ticaretine yönelik ilan verilmesine aracılık eden gerçek veya tüzel kişiler işletmelerin üyeliğinden önce Ticaret Bakanlığının internet sayfası veya Bilgi Sistemi üzerinden yetki belgesi kontrolü yapmak ve yetki belgesine sahip olmayan işletmelerin üyeliğine izin vermemek ile sorumludurlar.

15. Yetki Belgesinin KDV açısından bir avantajı var mıdır?

Katma Değer Vergisi Kanununun yapılan düzenlemelere göre;

- İkinci el motorlu kara taşıtı ticaretiyle iştigal eden mükelleflerce satın alınan araçların tesliminde, bu araçların alımında uygulanan KDV oranı uygulanacak,
- KDV mükellefi olmayanlardan (mükellef olanlardan istisna kapsamında yapılan alımlar dâhil) alınarak vafında esaslı değişiklik yapılmaksızın satılan ikinci el motorlu kara taşıtı veya taşınmazların tesliminde matrah , alış bedeli düşüldükten sonra kalan tutar olacak. Söz konusu uygulamalardan yararlanılabilmesi için ise İkinci El Motorlu Kara Taşıtlarının Ticareti Hakkında Yönetmelik kapsamında yetki belgesi alınması gerekmektedir.

16. İkinci el motorlu kara taşıtlarının ticareti hakkında yönetmelik nakit satış bedeline ilişkin düzenleme içeriyor mu?

İkinci el motorlu kara taşıtı alım satımında ödemenin nakit yapılması halinde taşıtın satış bedeli, Ticaret Bakanlığınca yetkilendirilen kuruluş tarafından taşıt mülkiyeti ile satış bedelinin eş anlı el değiştirmesini sağlayacak şekilde oluşturulan elektronik sistem üzerinden ödenecektir.

17. İkinci el motorlu kara taşıtı ticaretiyle iştigal eden işletmelerde alım ve satım işlerinde kimler istihdam edilebilir?

Mesleki yeterlilik belgesine sahip kişiler istihdam edilebilir.

18. Mesleki yeterlilik belgesinin tanımı nedir?

Mesleki Yeterlilik Kurumu tarafından onaylanarak bireyin bilgi, beceri ve yetkinliğini ifade eden motorlu kara taşıtları alım satım danışmanı (Seviye 4) ve motorlu kara taşıtları alım satım sorumlusu (Seviye 5) ulusal yeterliliklerine dayalı belge.

19. İkinci el motorlu kara taşıtı ticaretiyle iştigal eden işletmeler mesleki yeterlilik belgesine sahip olmayan kişileri istihdam edebilir mi?

Mesleki yeterlilik belgesinin aranmayacağı haller hariç olmak üzere, mesleki yeterlilik belgesine sahip olmayan kişilerin motorlu kara taşıtı alım satım sorumlusu veya danışmanı olarak istihdam edilmemesi gerekmektedir.

İkinci El Motorlu Kara Taşıtlarının Ticareti Hakkında Yönetmelik

05.08.2020 tarihinde 31214 sayılı Resmi Gazete'de İkinci El Motorlu Kara Taşıtlarının Ticareti Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik yürürlüğe girmiştir. Bu kapsamda, yapılan değişikliklerin birçok şirket bakımından önem arz etmesi nedeniyle bazı hususları incelemek gerekmektedir.

İkinci El Motorlu Kara Taşıtlarının Ticareti Hakkında Yönetmelik Madde 2/1 dahilinde;

"Bu Yönetmelik; gerçek veya tüzel kişi tacirler ile esnaf ve sanatkârların ikinci el motorlu kara taşıtı ticareti faaliyetlerini, yetki belgesinin verilmesi, yenilenmesi ve iptaline ilişkin usul ve

esasları, ikinci el motorlu kara taşıtı ticaretiyle iştirak eden işletmelerin yükümlülükleri ile toplu iş yeri ve taşıt pazarlarında aranan şartları, ikinci el motorlu kara taşıtı ticaretinde ödeme yöntemlerini ve Bakanlık, yetkili idare ve diğer ilgili kurum ve kuruluşların ikinci el motorlu kara taşıtı ticaretine ilişkin görev, yetki ve sorumluluklarını kapsar.” ibaresiyle birlikte yönetmeliğin kapsamı ve usulüne ilişkin asgari şartlar net ve açık şekilde hükme bağlanmıştır. Yönetmelikte madde 2/2’de yapılan değişiklikle bu yönetmeliğin kapsamına girmeyen satışlara ekleme yapılmıştır:

“Aşağıda belirtilen ikinci el motorlu kara taşıtı satışları bu Yönetmeliğin kapsamı dışındadır:

d) Motorlu kara taşıtı kiralama faaliyetinde bulunan işletmeler tarafından en az bir yıl süreyle kiralanan taşıtların bu işletmelerce satışı.” Yönetmeliğin 1’inci maddesine bahsi geçen fıkralar eklenmiştir;

“(1) Bu fıkranın yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla ikinci el motorlu kara taşıtı ticaretiyle iştirak eden işletmelerin, 31/8/2020 tarihine kadar durumlarını bu Yönetmelikteki şartlara uygun hale getirerek yetki belgesi almaları gerekir...

(7) Bu fıkranın yürürlüğe girdiği tarihten önce yetki belgesi verilen işletmelerin;

a) İkinci el motorlu kara taşıtı ticaretine ilişkin iş yeri açma ve çalışma ruhsatlarını,

b) 9/6/2020 tarihinden sonra ikinci el motorlu kara taşıtı ticaretine ilişkin iş yeri açma ve çalışma ruhsatı düzenlenen işletmeler hariç olmak üzere, İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmelikteki ilgili iş yeri şartlarını haiz olduklarını gösteren belgeyi,

30/6/2021 tarihine kadar Bilgi Sistemine aktarmamaları veya il müdürlüğüne teslim etmemeleri halinde yetki belgeleri iptal edilir.”

Nitekim, daha önce yetki belgesi verilen işletmelerle ilgili olarak, söz konusu işletmelerin, ikinci el motorlu kara taşıtı ticaretine ilişkin iş yeri açma ve çalışma ruhsatlarını ve İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmelik’teki ilgili iş yeri şartlarına haiz olduklarını gösteren belgeyi **30 Haziran 2021’e kadar İkinci El Motorlu Kara Taşıtları Bilgi Sistemi’ne aktarmaları gerekmektedir.** Aksi halde, bu işletmelerin yetki belgeleri iptal edilecektir.

Diğer yandan, Yönetmeliğin 5’inci maddesi aşağıdaki gibi değiştirilmiştir:

“(1) İkinci el motorlu kara taşıtı ticareti, yetki belgesine sahip işletmeler tarafından yapılır. Bir takvim yılı içinde doğrudan veya aracılık yapılmak suretiyle gerçekleştirilen üçten fazla ikinci el motorlu kara taşıtı satışı, aksi Bakanlıkça tespit edilmedikçe ikinci el motorlu kara taşıtı ticareti kabul edilir.”

Buna göre, ikinci el motorlu kara taşıtı ticareti yapan ve **yetki belgesini bugüne kadar almayan işletmelerin 31 Ağustos 2020’ye kadar yetki belgesi almaları gerekmektedir. Bakanlıkça aksi tespit edilmedikçe, bir takvim yılı içinde 3’ten fazla taşıt satışı ticari faaliyet kabul edilecek ve kayıt dışı ticari faaliyetler takip edilerek yaptırım uygulanacaktır.**

Bununla birlikte, **yetki belgesi verilmesinde aranan şartlar arasına iş yeri açma ve çalışma ruhsatı da eklenmiştir.** Bu doğrultuda ikinci el motorlu kara taşıtı ticaretine ilişkin iş yeri açma ve çalışma ruhsatına sahip olmayan İşletmelere yetki belgesi verilmeyeceği ve belediyelere getirilen yükümlülükler ile ikinci el motorlu kara taşıtı ticaretine ilişkin ruhsat düzenlenen işletmelerin de Bakanlıkça takip edilerek yetki belgesi almadan faaliyette bulunan işletmelerin tespit edileceği öngörülmüştür.

Mevzuata uygun faaliyet gösteren işletmelerin haklarını korumak adına büyük önem taşıyan ve bu işletmelerce de talep edilen söz konusu düzenlemelerle, ikinci el motorlu kara taşıtı ticaretinde haksız rekabetin ortadan kaldırılması ve suni fiyat artışlarının önlenmesi amaçlanmıştır.

Ticaret Bakanı Ruhsar PEKCAN, faaliyette olan işletmelerin yetki belgesi almaları için öngörülen ve daha önce 2 defa uzatılan geçiş sürecinin bu defa uzatılmadığını ve satışı yapılan taşıt sayısı hesaplanırken Türkiye Noterler Birliği'nden alınan verilerin esas olacağını belirterek **aynı kişinin hem kendi adına hem de vekaleten yaptığı tüm satışların dikkate alınacağını** ifade etmiştir.

Bununla birlikte, **daha önce düzenlenen ve geçerlilik süresinin 5 yıl olduğu belirtilen yetki belgeleri için yenileme başvurusu yapılması gerekmemektedir.** Bakanlıkça verilen yetki belgelerinin yönetmelik hükümleri çerçevesinde **iptal edilinceye kadar geçerli** olacağı söz konusu Yönetmelik'te hükme bağlanmıştır.

Yönetmelik hükümlerine **aykırı hareket eden işletmelere Ticaret Bakanlığınca hem idari para cezası uygulanacak hem de yapılan uyarıya rağmen aykırılığı ortadan kaldırmayan veya tekrarlayan işletmelerin yetki belgeleri iptal edilecektir.** Bu bağlamda, hizmet kalitesinin artırılmasına ve tüketici mağduriyetlerinin önlenmesine katkı sağlanacak olup sektörün mevzuata uygun faaliyet göstermeyen işletmelerden arındırılacağı hedeflenmektedir.

İkinci El Motorlu Kara Taşıtlarının Ticareti Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik Madde 13 ise şu şekilde değiştirilmiştir;

"(1) Satışa sunulan ikinci el motorlu kara taşıtının üzerinde kolaylıkla görülebilir ve okunabilir şekilde taşıta ilişkin tanıtıcı bilgilerin güncel olarak yer aldığı bir tanıtım kartı bulundurulur.

(2) Tanıtım kartında yetki belgesi numarasına ve ikinci el motorlu kara taşıtına ilişkin aşağıdaki asgari bilgilere güncel olarak yer verilir..."

Şöyle ki; ikinci el motorlu kara taşıtı ticaretine yönelik ilan yapan işletmelerin, **tüm ilanlarında yetki belgesi numarasına yer vermek ve yetki belgesindeki işletme adı veya unvanını kullanmak zorundadır.** Buna göre, ilanlarda tüketicileri yanıltıcı bilgi ve belgelere yer verilmemesi gerekmekte olup bu yükümlülüğe uymayan işletmelere Bakanlık tarafından idari para cezası ve yetki belgesinin iptali şeklinde belirli yaptırımların **01.01.2021 tarihinden itibaren uygulanacağı** öngörülmektedir. Dolayısıyla yapılacak olan düzenlemelerin söz konusu tarihe kadar tamamlanması gerekmektedir.

Son olarak, yönetmeliğin 17'inci maddesinde yapılan değişikliklerle birlikte ikinci el taşıt alım satımındaki **nakit ödemelerde "Güvenli Ödeme Sistemi"nin kullanılmasının zorunlu** hale getirilerek para transferlerinin hızlı ve kolay biçimde yapılması ve kayıt altına alınması sağlanacaktır. Bu sayede, iş gücü ve maliyet avantajı yaratılarak kayıt dışı verilerin azaltılması sağlanacaktır. Adalet Bakanlığı, "Noterlerde ikinci el araç satışlarında zorunlu hale getirilen güvenli ödeme sistemi nasıl çalışıyor?" açıklaması ile Twitter hesabından sistemin nasıl çalıştığını anlatan bir video paylaşmıştır:

https://twitter.com/adalet_bakanlik/status/1294589815518900226

FAALİYETLERİMİZ

13.10.2020 Tarihinde üyelerimizden gelen talepler doğrultusunda 14.10.2020 tarihinde Çarşamba Belediye Başkanı ile görüşmeler gerçekleştirilmiş. Aynı gün Üyelerden ortak çalışma grubu oluşturularak, 23.10.2020 tarihinde "Galericiler Sitesi Kooperatifi" kurulmuştur. Kooperatif faaliyetlerine başlamış, sitenin yapılacağı yer ile ilgili araştırmalarına devam etmektedir.

